

Aktuellt inom kommunalekonomin

Kommunmarknaden 11.9.2019

Kommunernas Hus, Helsingfors

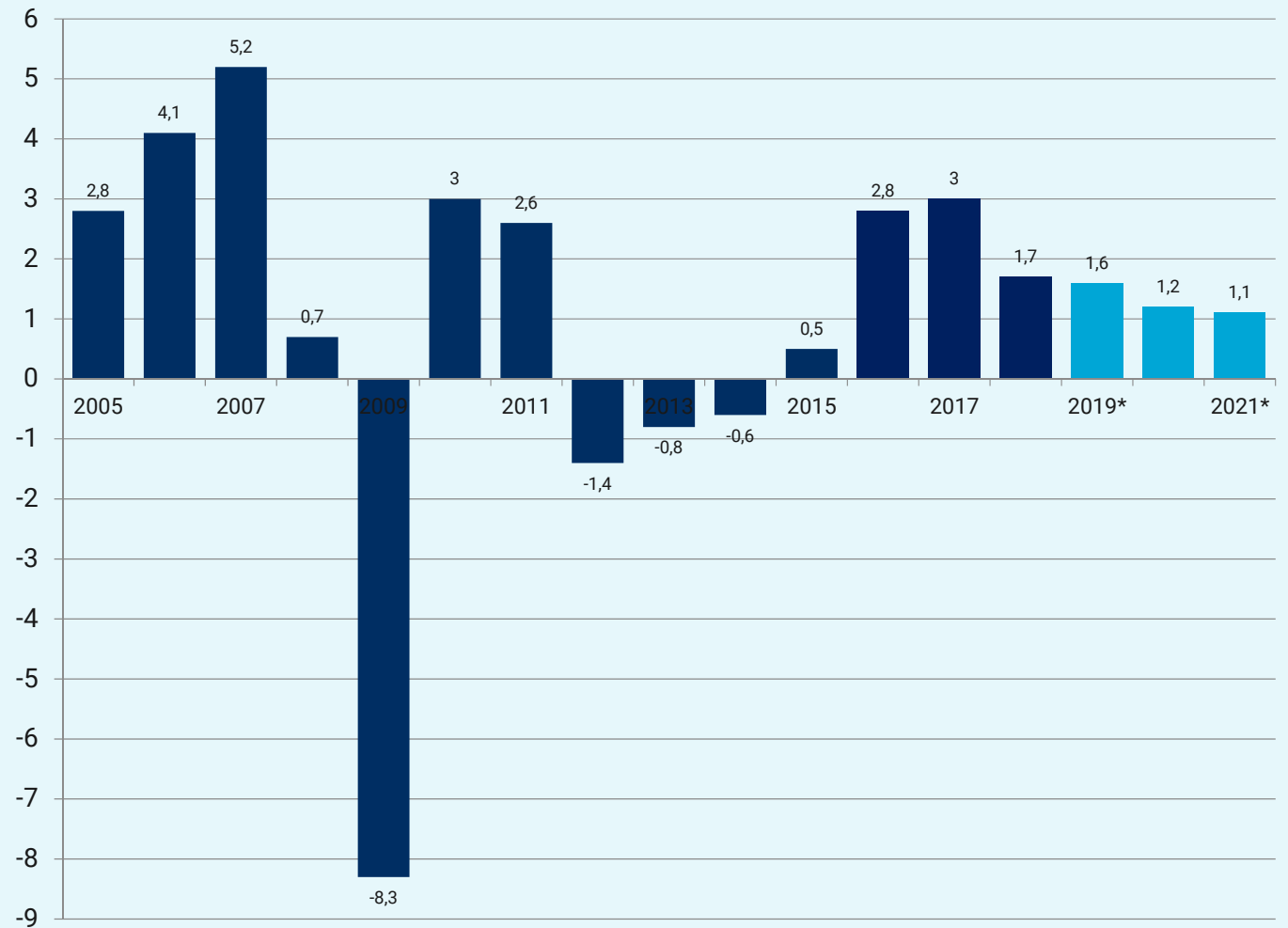
Benjamin Strandberg
[@bestrandb](#)

11.9.2019

Allmänna ekonomiska läget

BNP – ändringen i Finland 2005-2021

Ändring i % från
föregående år

Källa: Statistikcentralen, prognos finansministeriet, sommaren 2019

Prognossiffror för ekonomin 2019

Institut	Publicerings- tidpunkt 2019	BNP, ändring %	Arbets- löshets- grad, %	Förtjänstnivå- index ändring, %	Inflation, %
Hypo	januari	1,5	7,0	2,5	1,5
Aktia	mars	1,7	6,5	..	1,5
PTT	mars	1,5	6,0	2,3	1,2
ETLA	mars	1,4	6,7	2,2	1,2
Handelsbanken	april	1,5	6,5	2,3	1,2
PT	april	1,4	6,6	2,7	1,4
Europeiska komm.	maj	1,6	6,7	..	..
OECD	maj	1,5	6,7	..	..
Finlands Bank	juni	1,6	6,5	2,4	1,3
FM	juni	1,6	6,6	2,7	1,2
Danske Bank	juni	1,3	6,5	2,5	1,2
OP	augusti	1,2	6,5	2,5	1,0
S-Banken	augusti	1,3	6,5	2,3	1,1
Nordea	september	1,2	6,5	2,5	1,1

Prognossiffror för ekonomin 2020

Institut	Publicerings- tidpunkt 2019	BNP, ändring %	Arbets- löshets- grad, %	Förtjänstnivå- index ändring, %	Inflation, %
Hypo	januari	1,5	6,5	2,5	1,5
Aktia	mars	1,3	6,3	..	1,6
PTT	mars	1,8	5,8	2,4	1,4
ETLA	mars	1,2	6,7	2,8	1,4
Handelsbanken	april	1,0	6,5	2,5	1,4
PT	april	1,5	6,5	2,1	1,5
Europeiska komm.	maj	1,2	6,2	..	..
OECD	maj	1,4	6,5	..	..
Finlands Bank	juni	1,5	6,4	2,8	1,4
FM	juni	1,2	6,3	3,3	1,5
Danske Bank	juni	1,0	6,4	2,5	1,5
OP	augusti	0,5	6,5	2,5	1,2
S-Banken	augusti	1,0	6,4	2,2	1,2
Nordea	september	1,0	6,4	3,0	1,3

Vad är aktuellt som ligger bakom kommunernas ekonomiska läge?

Taulukko 9. Väestötekijöiden vaikutus peruspalvelujen kysyntään, prosenttia

	2017	2018	2019	2020	2021
Koulutuspalvelut	-0,1	-0,1	-0,3	-0,4	-0,4
Lasten päivähoido ja esiopetus	-1,7	-2,3	-3,0	-3,3	-3,2
Perusopetus	1,1	1,0	0,8	0,3	0,2
Lukio ja ammattikoulutus	-0,8	-0,4	-0,1	0,5	0,6
Terveyspalvelut	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Erikoissairaanhoido	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7
Perusterveydenhuolto	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Sosiaalipalvelut	1,9	1,9	2	2,1	2,1
Vanhainkodit	2,2	2,2	2,2	2,4	2,3
Kotipalvelut	1,7	1,7	1,8	1,9	1,9
Palveluasuminen	1,9	1,9	2,0	2,1	2,1
Yllä mainitut peruspalvelut yhteensä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

**Åldrande befolkningen
bl.a. orsaken bakom
de ökade utgifterna**

Källa: Kommunekonomiprogrammet, våren 2019

Markku Heikura @HeikuraMarkku · 18t

Ohessa havainnollinen viestiketju @TuloRekisteri tilanteesta, vaikutuksen verokertymään ja kuntatalouteen. Muuttujia on enemmän kuin yksi - yksinäistä on verokortin muuttunut käytäntö. Jatkamme tilanteen selvittämistä.

Veroutiset @Veroutiset · 23t

Moni kritisoi nyt tulorekisteriä. Syytökset kuntien talousvaikeuksista ovat kovia. Otamme palautteen vakavasti. Pureksitaanpa tilannetta hieman. Tässä ketjussa tilanteen mittakaavaa ja muutamia huomioita. 1/7

Näytä täsmä kotiin

Kommunalskatteredovisningarna släpar efter prognoserna. Huvudsakliga orsaken är de nya skattekorten. Även Inkomstregistret orsakar problem.

Flyttrörelse (urbanisering) och det föråldrade byggnadsbeståndet bakom de ökade investeringarna.

Beslut som berör kommunerna i Antti Rinnes regeringsprogram: fullskalig kompensation

Reformens kostnadseffekt, mn. euro	Antti Rinnes regeringsprogr. (3.6.2019)	KF:s preliminära uppskattning	Skillnad ≠	Tilläggsuppgifetr
Social- och hälsovårdstjänster, sammanlagt 270 mn. euro				
Bindande minidimensionering (0,7) för omsorgspersonalen i enheter med heldygnsomsorg	70	200	-130	Intervallet 200-250 mn. euro.
Tillgången till basservice (skärpt vårdgaranti)	50	100	-50	Personalens tillgänglighet kan orsaka extra kostnader
Resursering av hemvården och närståendevården	45			Öppnas inte i regeringsprogrammet
Revidering av klientavgiftslagen	45			
Kunnandet och bildningen, sammanlagt 201,5 mn. euro				
Höjning av läropliktsåldern till 18 år och avgiftsfri utbildning på andra stadiet	107	183	-76	Kostnaderna beror på hur genomförs
Fastställande av pris per enhet för gymnasieutbildning	18			
Stärkande av elev- och studerandevården, sitova mitoitus toisen asteen opiskelijahuollon palveluihin	29			Kostnaderna beror på hur genomförs
Subjektiv rätt till småbarnspedagogik	17	Storlekssklassen rätt		
Minskning av gruppstorlekarn i småbarnspedagogik	16	Storlekssklassen rätt		
Hobbymöjlighet för skolelever	14,5			Statistiken över finansiering av hobbyverksamheten har inte ställts
Obligatorisk undervisning i finska eller svenska som andra språk (s2) inom småbarnspedagogiken ska främjas				Låg antalet barn
SAMMANLAGT	470		-256	

FM:S budgetförslag i ett nötskal

- Budgetens ekonomiska bas utvecklas svagt
 - Budgetpropositionen slutsumma är 57,0 miljarder euro
 - Utgifter ca. 1,5 miljarder mera än i den egentliga budgeten för 2019
 - Statens inkomster 54,8 miljarder, skatterna förväntas öka med 2,4 %
 - Stora osäkerheter gällande skatteprognoserna
 - Propositionens underskott är ca. 2,3 miljarder euro
 - Statsskulden ökar till ca. 109 miljarder euro år 2020.
 - Regeringsprogrammets bestående åtgärder ökar på statens utgifter med ca. 1,3 miljarder euro, netto år 2020
 - Framtidsinvesteringarna kommer i slutet av regeringsperioden
-
- Skattelättnader i förvärvsinkomstbeskattningen för 200 miljoner euro...

Vad betyder detta för kommunalekonomin?

Kommunernas och samkommunernas resultaträkning. Källa Kommunekonometriprogrammet (våren 2019)

	Resultaträkningens post	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Md€								
	Verksamhetsinkomster	9,22	9,39	9,55	9,72	9,91	10,12	10,33
	Verksamhetsutgifter	-36,72	-37,94	-38,97	-40,31	-41,63	-43,02	-44,43
	Verksamhetsbidrag	-27,50	-28,55	-29,42	-30,59	-31,72	-32,90	-34,10
	Skatteinkomster	22,55	22,44	23,80	24,56	25,49	26,29	27,05
	Statsandelar	8,54	8,49	8,29	9,28	9,41	9,80	10,23
	Finansieringsandelar, netto	0,37	0,32	0,27	0,17	0,08	-0,02	-0,11
	Årsbidrag	3,96	2,70	2,93	3,42	3,25	3,17	3,06
	Avkr.och nedskrivn.	-2,82	-2,74	-2,84	-2,94	-3,04	-3,14	-3,24
	Extraord. poster, netto	0,14	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
	Räkenskapsper. res.	1,28	0,02	0,14	0,53	0,26	0,08	-0,13
	ändring-%:							
	Verksamhetsinkomster	-1,4	1,9	1,6	1,8	1,9	2,1	2,1
	Verksamhetsutgifter	-1,1	3,3	2,7	3,4	3,3	3,3	3,3
	Skatteinkomster	2,0	-0,5	6,1	3,2	3,8	3,2	2,9
	Statsandelar	-3,3	-0,6	-2,4	12,0	1,4	4,2	4,4

Vuonna 2017 toimintatuloja ja –menoja sekä valtionosuuksia pienentää perustoimeentulotuen laskutuksen ja maksatuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus.

Summa summerum

- Pågående årets ekonomiska nyckeltal kommer att vara de sämsta någonsin
- Problemen är inte kraven i regeringsprogrammet, utan utgifterna i det nuvarande servicesystemet (efterfrågan ökar, priserna stiger)
- På inkomstsidan beror den svaga utvecklingen i år på både statsandelarnas och skatteinkomsternas utveckling
- Problemen löser sig delvis år 2020, men inkomsternas och utgifternas diskrepans kommer att finnas med även i slutet av regeringsperioden

Var är den ekonomiska tillväxten?
Var är anpassningsåtgärderna?
**Kommer anpassningsansvaret att
falla på kommunerna?**

Kommunernas skatteinkomster

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Pågående årets kommunalskatter har inte vuxit enligt prognoserna

- Förskottsinnehållningarna har inte vuxit som väntat under 2019.
 - Enligt Kommunförbundets uppskattning borde det före utgången av augusti ha flutit in över 450 miljarder euro mer i förskott till kommunerna än vad som varit fallet.
- Förskotten till kommunerna har i år minskat på grund av två av varandra oberoende faktorer:
 1. förskottsinnehållningar som utgör grunden för redovisningarna avviker från de verkställda förskottsinnehållningarna på grund av problem med anmälan till inkomstregistret
 2. det nya förskottsinnehållningssystemet har man frångått inkomstgränserna enligt löneperioder och skattekortet för bisyssla, och därför har förskottsinnehållningen verkställts till betydligt lägre belopp än tidigare.

**Kommunal-
skattebaseni
stort sett
oförändrad sedan
våren**

**Förvärvs-
inkomsterna
utvecklats
jämförelsevis bra**

KOMMUNALSKATTENS SKATTEGRUND					HELA LANDET , Milj. €		
FÖRVÄRVSINKOMSTER	2017	2018**	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Löneinkomster sammanlagt	85 763	89 500	92 900	96 200	99 300	102 000	104 600
Ändring %	2,4	4,3	3,8	3,6	3,2	2,7	2,5
Pensionsinkomster	31 045	31 820	32 970	34 060	35 290	36 560	37 800
Ändring %	3,1	2,5	3,6	3,3	3,6	3,6	3,4
Arbetslöshetsskydd	4 401	3 830	3 490	3 450	3 470	3 590	3 800
Ändring %	-9,6	-12,9	-8,9	-1,1	0,5	3,6	5,9
FÖRVÄRVSINK. SAMMANL.	129 155	132 920	137 320	141 890	146 440	150 740	155 020
Ändring %	1,8	2,9	3,3	3,3	3,2	2,9	2,8

- Förbättrade sysselsättningen syns vid lönernas och arbetslöshetsskyddets utveckling fram till 2020, åren 2021-2023 ändring i i sikte.
- Ny prognos den 7.10.2019

Plock ur FM:s budgetproposition

- **Skattelättnader i förvärsinkomstbeskattningen föreslås för sammanlagt ca. 200 miljoner euro**
 - Genom höjning av arbetsinkomstavdraget, kommunalbeskattningens grundavdrag samt statens och kommunernas pensionsinkomstavdrag
 - Skattelättnaden riktas främst till låginkomsttagare av löner, pensioner och dagpenningar
 - Ränteavdragen för bostadslånen minskas i enlighet med regeringsprogrammet. Avdragsrätten minskas med 10 procentenheter år 2020 och med 5 procentenheter åren 2021-2023 så att avdragsgilla räntor för bostadslånen försvinner i sin helhet år 2023.
 - Hushållsavdraget minskas med totalt 95 miljoner euro. Källskatten för utländska nyckelpersoner minskas från 35 till 32 procent och ändringen blir bestående.

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunernas skattebortfall som ändringarna i skattegrunden orsakar.

Ändringarna i skattegrunden 2020 enligt finans- ministeriets budgetproposition

AVDRAG	2017	2018**	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Löntagarnas obl.premier	7 827	8 830	9 160	9 510	9 600	9 890	10 130
% av lönerna	9,1	9,9	9,9	9,9	9,7	9,7	9,7
Avdrag för resekostnader	1 519	1 580	1 620	1 660	1 700	1 740	1 770
Övr.avdrag för ink.förvärv	3 011	3 050	3 070	3 090	3 110	3 130	3 150
Pensionsinkomstavdrag	6 388	6 180	6 100	6 290	6 450	6 630	6 830
% av pensionerna	20,58	19,42	18,50	18,47	18,28	18,13	18,07
Förvärvsinkomstavdrag	6 244	6 300	6 270	6 200	6 120	6 020	5 920
Grundavdrag	3 361	3 360	3 690	4 130	4 160	4 170	4 190
Priv. pens.premier + övr. avdrag	342	310	310	310	310	300	300
AVDRAG SAMMANLAGT	28 693	29 610	30 220	31 190	31 450	31 880	32 290
Ändring %	7,9	3,2	2,1	3,2	0,8	1,4	1,3

Förvärvsinkomst - avdrag	100 462	103 310	107 100	110 700	114 990	118 860	122 730
Inkomstskattesats , vägt m-värde	19,89	19,84	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88
SKATT (på basis av inkomst)	19 978	20 501	21 291	22 007	22 860	23 629	24 398
Arbetsinkomstavdrag	1 098	1 240	1 320	1 420	1 450	1 480	1 510
Övriga avdrag från skatten	350	281	301	287	330	329	338
Avdrag från skatten sammanlagt	1 449	1 521	1 621	1 707	1 780	1 809	1 848
DEBITERAS	18 529	18 980	19 670	20 300	21 080	21 820	22 550
Ändring %	-1,4	2,4	3,6	3,2	3,8	3,5	3,3

Förvärvsinkomsternas indexgranskning: 215 mn
Pensionsinkomstavdraget, grundavdraget, arbetsinkomstavdraget

De oredovisade förskotten 2019 som beror på skattereformerna korrigeras på nästa års sida

- Enligt Skatteförvaltningens utredning beror cirka 13 % av de oredovisade förskotten på problemen med anmälan till inkomstregistret och resten på skattekontsreformen och andra eventuella faktorer.
- Underskottet som beror på den nya förskottsinnehållningsmetoden att rätta till sig i slutet av året, vilket innebär att innehållningen kommer att synas i skattetagarnas redovisningar i januari.
 - Under slutet av hösten kommer underskottet att fortsätta växa varje månad, om inte skattebetalarna höjer sina skattesatser i bred skala eller de årliga inkomstgränserna på skattekonten överskrids rejält
 - Slutgiltigt kommer underskottet att rättas till först när beskattningen blir klar från och med sommaren 2020.
 - Till följd av förändringarna riskerar de oredovisade förskotten år 2019 att bli rentav 600–700 miljoner euro för kommunernas del.

Redovisade kommunalskattens periodisering ändras

- Pågående skatteårets förskott förväntas insamlas mindre
 - Minskar på skatteåterbäringarna följande år
 - 600 miljoner överflyttas till nästa år
 - Förskottens nivå sjunker med 400 miljoner euro/år åren 2020-2023
- Förhandsuppgifterna om beskattningen 2018 beaktats (skatteåterbäringarna, kvarskatterna och skattekorrigeringen)
- Största delen av kvarskatterna för skatteåret 2018 insamlas i år

REDOVISNING AV KOMMUNALSKATT				HELA LANDET , Milj. €		
REDOV. FÖR BUDGETÅRET	2018	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Redov. till kommunerna för BU-året	17 810	17 740	18 420	19 170	19 860	20 540
Ändring %	1,3	-0,4	3,9	4,1	3,6	3,4
Andel av debiteringen, %	93,8	90,2	90,7	90,9	91,0	91,1
REDOVISAS FÖR FÖREG. ÅR				2018	2019**	2020**
Kommungruppens andel	0,6217	0,6162				
Förskott (januari - oktober)	2 230	1 070	1 770	1 790	1 820	1 850
Redovisas i nov-dec.	-1 697	-140	-140	-160	-160	-190
För föregående år sammanlagt	533	930	1 630	1 630	1 660	1 660
REDOVISAS FÖR ÅR t-2				2018	2019**	2020**
Tilläggsskatter + övr.redovisn.	357	330	150	180	160	160
REDOVISNINGAR FÖR TID.ÅR				2018	2019**	2020**
Övriga redovisningar	57	60	50	50	60	50
REDOVISNINGAR SAMMANLAGT				2018	2019**	2020**
Ändring %	-0,8	1,6	6,2	3,9	3,4	3,1

Skatteprognosernas nivå har varit dålig de två senaste åren – osäkerhetsfaktorerna har ökat

1. Kommunal skatteredovisningarna baserar sig på en uppskattning

- Kapitalinkomst- och förvärvsinkomstskatten samlas i förskottsuppbörden som en klumpsumma och redovisas till skattetagarna med uppskattade andelar.
- Det betyder att redan redovisade skatter kommer att korrigeras uppåt eller neråt när beskattningen är slutförd.

2. Svårt att prognostisera kapitalinkomstskatterna

- Riskerna vid uppskattandet av utdelningsandelarna har till största delen samband kapitalinkomstskatteprognosens osäkerhet
- Kapitalinkomstens utveckling är ojämnare än förvärvsinkomstens och reagerar mycket kraftigare på konjunkturväxlingarna.

3. Skattereformernas inverkan

- Det nationella inkomstregistret, förnyandet av skattekortet och beskattningens flexibla verkställande.
- Reformernas effekter har varit svåra att förutse som helhet. Dessutom hur de inverkar på skatteinkomsternas månatliga periodisering.

Tankar om utvecklandet skatteredovisningssystemet och förbättra kommunalskattens prognostiserande

- Kommunförbundet skulle i samarbete med FM ställa upp en prognos om de redovisade skatterna för det kommande kalenderåret
- Redovisningsprognosen för nästa år skulle publiceras när förgående skatteåret är slutfört och skattesatserna för nästa år är kända – i praktiken i slutet av november
- Redovisningsprognosen skulle uppdelas i lika stora månadsrater. De redovisade skatterna skulle korrigeras i efterhand då beskattningen har slutförts.

Fördelarna med den presenterade modellen är flera

- Kommunalskatteinkomsternas förutsägbarhet skulle förbättras märkbart då man på förhand vet exakt hur mycket skatteinkomster det kommer att insamlas nästa år
- Dessutom skulle kommunalskatteinkomsternas samlas in i lika stora rater och skulle därmed förbättra ekonomiplaneringen märkbart (jmf. statsandelarnas månadsredovisning)
- Förutsägbarheten förbättras också då man i god tid vet hur mycket redan redovisade skatter kommer att korrigeras. Man undviker rytmstörningar i redovisningen.
- Då kommunalskatten insamlas mera förutsägbart och jämnare gör man inte heller förhastade slutsatser om dess verkliga utveckling (undviker höjning av skattesatser, låntagning)

Regeringens linjedragningar om beskattningen

Fastighetsbeskattningen

- Fastighetsskattereformens beredning fortsätter
- Minska på havsvindkraftverkens beskattning
- Naturskyddsområden ska befrias från fastighetsbeskattningen
- Fastighetsbeskattningen utvidgas inte till skogs- och jordbruksmarkområden

Gruvskatt

- Utreder möjligheten att ta i bruk en skild gruvskatt

Landskapsskatt

- Den nya skatten ska inte höja på beskattningens nivå

Förvärvsinkomstbeskattningen

- Måttlig lättnad på låg- och medelinkomsttagarnas beskattning
- Granskning av inflationen och förtjänstnivån görs årligen för förvärvsinkomstbeskattningen
- Gradvis borttagning av ränteavdrag på bolån ökar på kommunalskatten, liten effekt
- Utreder möjligheten att ta i bruk ett arbetsinkomststöd år 2022. Förtjänstinkomstskatten kan bli negativ för låginkomsttagare, pensionärer och företagare till en följd av ändringen
- Ändringarna i skattegrunden som har negativ effekt på kommunalskatten ska kompenseras i nettobelopp

Plock ur FM:s budgetproposition

Samfundsskatten

- **Indelningen i förvärvskällor för samfund** slopas fr.o.m. skatteåret 2020 och uppskattas minska på samfundsskattens avkastning med ca. 11 miljoner euro per år.
- Ändring av bestämmelserna om **begränsning av ränteavdrag** som trädde i kraft år 2019 uppskattades öka på samfundsskattens avkastning med ca. 10 miljoner euro år 2019 och fullskaligt fram till ca. år 2030 sammanlagt med 30 miljoner euro per år
- På grund av de ovannämnda motsatta ändringarna i skattegrunden för år 2020 görs **ingen kompensation** via kommunernas samfundsskatteandel

Samfundsskatten

- prognosen har sjunkit en aning från augusti

- Uppskattningen av samfundsskatten skatteåren 2018–2023 grundar sig på Finansministeriets prognos för samfundens beskattningsbara inkomster med beaktande av hur de debiterade förhandsskatterna utvecklats.
- Prognosen baserar sig på förändringarna i driftsöverskottet i nationalräkenskaperna.
- I prognosen har också samfundsskatteredovisningarna i augusti och Skatteförvaltningens förhandsuppgifter för år 2018 beaktats.

SAMFUNDSSKATT SOM SKALL BETALAS HELA LANDET , Milj. €						
SKATTEÅR	2018**	2019**	2020**	2021**	2022*	2023**
SKATT SOM SKALL BETALAS	5 980	6 290	6 480	6 790	7 030	7 220
Kommungruppens andel	0,3135	0,3130	0,3130	0,3130	0,3130	0,3130
KOMMUNERNAS ANDEL	1 870	1 970	2 030	2 130	2 200	2 260
Ändring%	9,0	5,3	3,0	4,9	3,3	2,7
REDOVISNING AV SAMFUNDSSKATT						
REDOVISNINGÅR	2018**	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Redovisas för år 2017	353	10	0	0	0	0
Redovisas för år 2018	1 402	340	10	0	0	0
Redovisas för år 2019	110	1 500	320	10	0	0
Redovisas för år 2020		110	1 570	320	10	0
Redovisas för år 2021			100	1 660	330	10
Redovisas för år 2022				110	1 720	340
Redovisas för år 2023					110	1 770
Redovisas för år 2024						110
REDOVISNINGAR SAMMANLAGT	1 857	1 940	2 000	2 100	2 170	2 230
Ändring %	-0,6	4,5	3,1	5,0	3,3	2,8

De totala skatteinkomsterna minskat märkbart från våren

- De totala skatterna år 2019 nästan en miljard mindre jmf. med uppskattningen i vårens kommunekonomiprogram
- Samtidigt förväntas utgifterna öka med 4 %
- → resulaten för 2019 kommer överlag att bli dåliga

KOMMUNERNAS SKATTEINKOMSTER SAMMANLAGT				HELA LANDET , Milj. €		
REDOVISNINGÅR	2018	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Skatteslag						
Kommunalskatt	18 758	19 060	20 250	21 030	21 740	22 410
Ändring %	-0,8	1,6	6,2	3,9	3,4	3,1
Samfundsskatt	1 857	1 940	2 000	2 100	2 170	2 230
Ändring %	-0,6	4,5	3,1	5,0	3,3	2,8
Fastighetsskatt	1 813	1 890	1 920	1 940	1 960	1 990
Ändring %	2,2	4,2	1,6	1,0	1,0	1,5
SKATTEINKOMSTER	22 428	22 890	24 170	25 070	25 870	26 630
Ändring %	-0,5	2,1	5,6	3,7	3,2	2,9

Om anmälandet av skattesatserna för 2020

- Även i år sker anmälningen via webben
- Skatteförvaltningen informerar närmare under september –månad när enkäten kommer att skickas och detaljerade anvisningar om hur den ska ifyllas.
- Meddelandet skickas till kommunernas och direkt till den person som ifjor genomförde anmälan
- Enkäten är öppen 1.10 – 19.11.2019 och det informeras om det noggrannare i brevet.

Kommunernas statsandelar 2020

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Basservicens statsandelskalkyler har uppdaterats

- Kommunernas statsandelar att öka med **1 124** miljoner euro (+**13** %, 205 €/inv.) från 2019 till 2020. Kommunerna beviljas sammanlagt 7 226 miljoner euro i statsandelar och 2 279 miljoner euro i kompensation för förlorade skatteinkomster år 2020 (sammanlagt 8 381 miljoner euro år 2019).
- Enligt de preliminära kalkylerna höjs statsandelsprocenten för kommunal basservice med 0,10 procentenheter till **25,47 år 2020** (25,37 år 2019).
- Kommunförbundets preliminära statsandelskalkyler (19.8.2019) gäller endast statsandelen för kommunal basservice (FM). UKM:s statsandel är i de preliminära kalkylerna (5.8.2019) på samma nivå som år 2019.

Ökningen i statsandelen för kommunal basservice beror till stor del på att konkurrenskraftsavtalet upphör år 2019

Konkurrenskraftsavtalet

- Nedskärningen i semesterpenningarna enligt konkurrenskraftsavtalet upphör år 2019, liksom den därtill hörande nedskärningen i statsandelen. Detta innebär att statsandelen ökar med **264** miljoner euro år 2020.
- På grund av konkurrenskraftsavtalet kommer statsandelarna vid justeringen av kostnadsfördelningen till en del att skäras ner två gånger. Denna dubbla nedskärning kommer att kompenseras kommunerna som en klumpsumma år 2020: ökar statsandelen med **237** miljoner euro år 2020.

Indexfrysning och kostnadsfördelning

- Den tidsbegränsade frysningen av indexhöjningarna som statsminister Sipiläs regering beslutat för åren 2016–2019 upphör år 2019. Indexfrysningarna kompenseras inte men förändringen i kostnadsnivån år 2020 (+2,7 %) ökar statsandelen med **187** miljoner euro.
- Den lagstadgade justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna (enligt uppgifter från 2017) ökar statsandelen med **102** miljoner euro år 2020.

Ändringar i kommunernas uppgifter och skyldigheter (100 % statsandel)

- **Barnskyddets** eftervård breddas, **+12** miljoner euro
- Tidigareläggning av undervisningen i ett **A1-språk**, **+7,5** miljoner euro
- Subjektiv rätt till **småbarnspedagogik**, **+7,1** miljoner euro
- Mindre gruppstorlekar i **småbarnspedagogiken**, **+6,7** miljoner euro
- Stöd till familjer och för komplicerade livssituationer, **+2,0** miljoner euro
- Omläggning av **Vasa centralsjukhus** till ett fulljourssjukhus, **+1,0** miljoner euro
- Besparingar genom utveckling av **närstående- och familjevården**, **-10,2** milj. €
- Effektivisering av ordnandet av **regional specialiserad sjukvård**, **-22,9** miljoner euro

Höjning av statsandelar enligt prövning för 2019 söktes av 88 kommuner

- Ansökningar 88 st. (30 %)
- Dess invånarantal 671 662 (12 %)
- Minister Paatero bestämmer om dessa enligt FM:s förslag
- Betalas under år 2019 (troligtvis i december)
- Pohjois-Savon kunnista hakeneet

Hakusivulle »

Vastuualueet Ajankohtaista Hankkeet ja säädösvalmistelu Julkaisut Ministeriö Yhteystiedot

VALTIOVARAINMINISTERIÖ FI AJANKOHTAISTA ARTIKKELI
KUNTIEN VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄÄ SELKEYTETÄÄN - VERIKOMPENSAATIOI EROTETAAN VALTIONOSUudesta

Tiedotteet ja uutiset
Päätökset
Kolumnit
EU-puheenjohtajuus
Virkamiespuheenvuoro
Brexit
Uutiskirjeet
Valtiolla-lehti
VM sosiaalisessa mediassa
Verkkolähettykset
Tapahtumat
Tilaa aineistoja

fi sv

Kommunernas statsandelssystem förtydligas - skattekompensationer och statsandelar åtskiljs

Finansministeriet 27.6.2019 15:00
PRESSMEDDELANDE

Finansministeriet bereder åtskiljandet av kompensationen för skattebortfall som betalas kommunerna från statsandelen för kommunal basservice till ett eget budgetmoment.

Förändringen kräver ändringar i lagen om statsandel för kommunal basservice. Syftet med ändringen är att öka på transparensen hos kommunernas statsandelssystem. Förändringen kommer inte att påverka den totala nivån för finansieringen av kommunerna.

Bortfall av kommunalskatteintäkter som beror på skatteavdrag och andra av staten fastställda ändringar i beskattningsgrunderna kompenseras i dagsläget i samband med statsandelarna. Från år 2010 har ca två miljarder euro i kompensation för skattebortfall influtit i statsandelen för kommunal basservice (sammanlagt ca 1 967 miljoner euro år 2019).

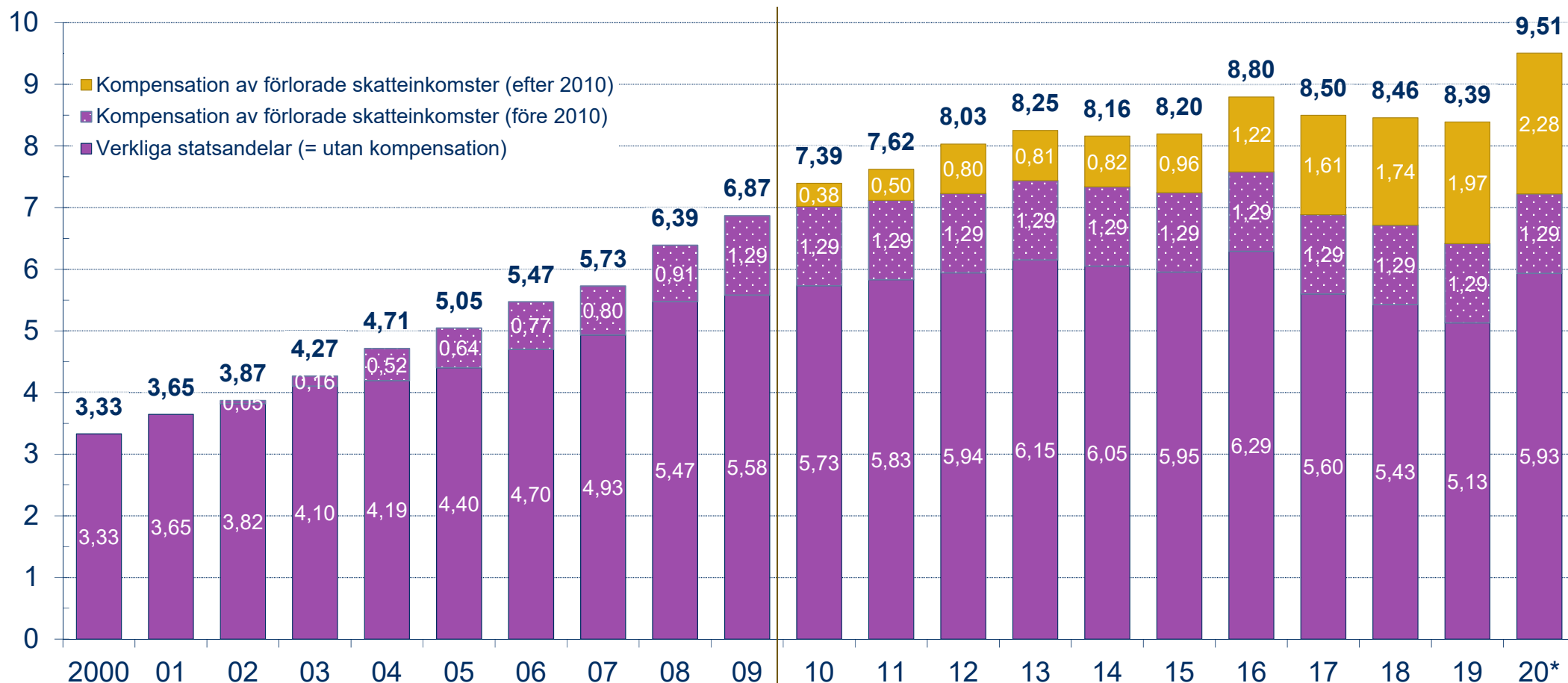
Bild (på finska): Statsandelen för kommunal basservice och kompensation för skattebortfall (år 2020 i enlighet med planen för de offentliga finanserna 2019).

Ytterligare information

Eeva Mäenpää, regeringsråd, tfn 02955 30266, fornamn.efternamn@vm.fi

En nyhet år 2020 är att **kompenationen för förlorade skatteinkomster** avskiljs från statsandelssystemet och betalas från ett eget moment 28.90.35. Kompensationen för förlorade skatteinkomster kommer att öka med **312** miljoner euro år 2020. Det belopp som kompenseras är kommunvis lika stort som den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringarna i beskattningsgrunderna, så nettoeffekten av skattebortfall och kompenationer blir +/-0 i kommunernas ekonomi.

Kommunernas statsandelar 2000-2019, md. €

Källa: FM, UKM, Kommunförbundet

**Nytt från
bokföringsnämndens
kommunsektion,
kommunikations-
programmet och övrigt
aktuellt**

**Landskaps- och
vårdreformen?**

Bokföringsnämndens kommunsektions uppdaterade allmänna anvisningar – Bokslut och verksamhetsberättelse

Kalkylerat låneskötselbidrag

= (Årsbidrag + Räntekostnader) /
(Räntekostnader + Kalkylerade
låneamorteringar)

- Grundtanken är att nyckeltalet beskriver skuldbetalningsförmågan, när årsbidragets tillräcklighet jämförs med räntekostnader och amorteringar. Eftersom tidsplanerna för låneamorteringar varierar från kommun till kommun, används åtta år schematiskt för alla kommuner. Som skulder beaktas både kortfristiga och långfristiga lån..

Lån och hyresansvar 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Affärsskulder + Upplupna kostnader + Övriga skulder) + Hyresansvar

- Hyresansvarens belopp beaktas i noterna enligt det anmälda

Lån och hyresansvar, euro / invånare

- I samkommunerna räknar man inte fram lånebeloppet per invånare.

Bokföringsnämndens kommunsektions uppdaterade allmänna anvisningar – Noter till BS

- **Hyresansvar** - anges till nominellt värde utan mervärdesskatt, om mervärdesskatten kan inkluderas i mervärdesskatt som dras av eller återbetalas
 - alla typer av produktionsfaktorer, såsom lokaler, maskiner och anordningar, markområden.
 - också till exempel hyresansvar för tillfälliga och flyttbara byggnader och andrahandsuthyrda lokaler. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokraaikana pidetään irtisanomisaikaa.
- Hyrestiden för tidsbestämda hyresavtal är den fasta hyrestid som avtalats i hyresavtalet.
- Hyrestiden inbegriper också perioden för en förlängnings- eller avslutningsoption, om utnyttjandet av optionerna har avtalats på ett bindande sätt
- Hyror i hyresavtal som träder i kraft senare inkluderas i hyresansvaren från den tidpunkt då den hyrda nyttigheten kan användas i kommunens serviceproduktion. Före det tas ansvaret upp i andra avtalsrättsliga ansvar.

Kommuninformationsprogrammet - Aktuell

- Ekonomiuppgifter som ska rapporteras till Statskontoret
 - Budgeten för 2020 ☒ 15.1.2020
 - Förverkligade uppgifter för år 2021 -_> delårsrapporter 2021, boksluts- och serviceklassuppgifter 2022
 - Levereras automatiskt via egna informationssystem
 - XBRL-format → TESTNING PÅ HÖSTEN 2019
 - <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/kuntat-alouden-tietopalvelu/>
- JHS –rekomentdationernas uppdateringar
 - JHS 200 Serviceklassificeringen (137 serviceklasser)
 - JHS 192 Kontoplanen – uppdatering i kraft 1.1.2021
 - JHS 194 Kommunernas och samkommunernas XBRL-taxonomi
 - <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/projects/jhs-194-paivitys/toisen-vaiheen-palautepyynto>
 - Utlåtandetid fram till 16.9.2019!
 - <http://kuntatietoluotsi.fi/>

Separat redovisning

Konkurrenslagen 30 d §

Ifall **kommuner, samkommuner** eller **enheter** som de har bestämmande inflytande över bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden, ska de ha **separat redovisning** för denna verksamhet så att de:

1. verksamhetsvis korrekt konterar och fördelar inkomsterna och utgifterna på grundval av konsekvent tillämpade och sakligt motiverade principer för kostnadsredovisning, samt
2. som tilläggsuppgift ger en klar beskrivning av de i 1 punkten avsedda principerna för kostnadsredovisning.

- "Enhet" kan vara:
 - En hel kommun eller samkommun
 - Balansenhet
 - Affärsverk
 - Bransch
 - Dotersamfund
- Ifall omsättningen är **under 40 000 € i året**, krävs det ingen separat redovisning

Fastighetsskattereformen 2022

- Fastighetsskattereformen inleddes redan år 2011
- Det är tänkt att fastighetsbeskattningen ska ses över så att beskattningsvärdena bättre motsvarar områdets prisnivå och byggkostnader.
- För närvarande släpar beskattningsvärdena för byggnader och mark efter kostnads- och prisutvecklingen.
- Målet för reformen är att skapa ett tydligt, begripligt och enkelt system för värdering av byggnader och mark.

Fastighetsskattereformen i korthet

- Beskattningsvärdet på **byggnader** ska basera sig på de genomsnittliga kostnaderna för nybygge på området. Av dessa kostnader ska dock bara 70 procent beaktas (försiktighetsprincipen). Dessutom ska byggnadens storlek och ålder tas i beaktande.
- Beskattningsvärdet på **mark** föreslås basera sig på markens marknadspris och användningsändamål.
 - Lantmäteriverket ska utarbeta en karta över prisområden, och beskattningsvärdet blir då 70 procent av de priser som årligen fastställs för områdena.
 - Prisområdena och priserna ska byggas på uppgifter om försäljningspriserna vid genomförda fastighetsköp och delvis också vid bostadsköp.
- **Syftet med reformen är inte att höja eller sänka fastighetsskatten, utan att delvis omfördela skattebördan mellan fastigheterna.**

The background of the slide features a close-up, slightly blurred image of several Euro banknotes and coins. Visible are a yellow 100 Euro note, a green 100 Euro note, a purple 50 Euro note, and a red 20 Euro note. Several 1 Euro and 2 Euro coins are also visible, showing the European Union flag and the word 'EURO'.

Landskaps- och vårdreform och övrigt aktuellt

Den nya regeringens linjedragningar om reformen

- **Tanken att bilda en ny förvaltningsnivå har inte slopats**
 - 18 självstyrande områden där ledamöten väljs via direkta val
 - Räddningstjänst och akutsjukvården i första hand även till landskapen
 - Landskapen producerar i huvudsak som offentliga tjänster – kompletterande tjänster kan produceras av privata företag och tredje sektorn
 - Skild utredning vad gäller kommunernas roll (före utgången av 2019)

Särbehandling av Helsingfors, huvudstads- regionen eller Nyland?

- Utredning om särbehandling av landskapet Nyland, huvudstadsregionen eller Helsingfors tillsammans med områdets städer och kommuner – före utgången av 2019
- Även de övriga större städerna har kritiserat regeringens linjedragningar

Landskapens beskattningsrätt?

- Landskapens beskattningsrätt och upplösandet av flerkanalsfinansieringen skall utredas i en parlamentarisk kommitté före utgången av år 2020
- Viktig fråga med tanke på självstyret
- Grundtanken är att den totala skattegraden inte ska stiga pga. reformen

Regeringsprogrammets linjedragningar förutsätter att man granskar frågorna gällande finansierandet av vården ur tre olika synvinklar

1. **Övergångsskalkyler** behövs eftersom kommunens inkomster måste överföras till staten för finansierandet av landskapens uppgifter.
2. **Landskapets finansiering** innefattar beräkningskriterier där finansieringen från staten till landskapen bestäms
3. **Kommunens statsandelar** riktas i fortsättningen till bildningens uppgifter, men innehåller troligtvis också utjämnings- och beräkningsmekanismer pga. systemändringen

1

Övergångs-
kalkyl

2

Landskapets
finansiering

3

Kommunens
statsandel

Tack för visat intresse!

Benjamin Strandberg

+358 50 594 0603

benjamin.strandberg@kommunforbundet.fi

@bestrandb

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

